

Visitors Only MEG STUART / DAMAGED GOODS foto Chris van der Burght

wie zegt dat jullie dat wel mogen? Jullie zijn ook slechts bezoekers, of is het inbrekers, in dit vreemde gebied.' Een gedenkwaardige voetnoot bij een gedenkwaardige 'trip'.

Het bijzondere van *Bitches Brew/Tacoma Narrows* heeft niet, zoals in *Visitors only*, te maken met het verkennen van totaal onbekend terrein, maar des te meer met de verkenning van gebieden die binnen het oeuvre zelf van De Keersmaecker onontgonnen gebleven zijn. Het springt bijvoorbeeld in het oog dat ze voor het eerst, als je even *In real time* niet in beschouwing neemt, werkt met een 'klassieke' jazz-compositie, niet met 'ernstige' muziek. *Bitches Brew* van Miles Davis is inderdaad een keerpunt in de jazz-muziek: de opname is een montage uit een jam-sessie van verschillende dagen. Davis maakte hier gebruik van elektrische instrumenten uit de populaire muziek van die tijd en keerde zo de jazz-puristen de rug toe om zich volmondig te bekennen tot

de populaire cultuur van die tijd, zij het in een behoorlijk ingedikte en complexe variant. Maar daar blijft het niet bij. Tegenover de muziek staat nog steeds een hecht doortimmerde choreografische structuur, maar deze keer zijn daar vensters, openingen in gelaten waar de dansers zelf elke avond een andere invulling aan kunnen geven. Dat maakt van het werk meteen een krachtmeting voor de samenhang en de werking van het Rosas-ensemble, dat in deze line-up een van de meest performante is die het ooit gekend heeft. Je merkt inderdaad dat de ene danser het heel wat moeilijker heeft dan de andere om los te komen van het vocabularium van Rosas. En dat des te meer naarmate dansers langer deel uitmaken van de groep. Maar de muziek schreeuwt wel om een andere bewegingstaal. Precies die uitdaging maakt de voorstelling bijzonder spannend. Wat het des te spannender maakt is dat het deze keer niet de vrouwen zijn die de dans leiden, maar vooral de

mannen. Dat is zelfs letterlijk zo: het is Salva Sanchis die als een vlotte DJ de muziek aanstuurt en tussendoor zijn wonderlijke latijnse gevoeligheid voor de ritmes van Davis' muziek demonstreert. En tenslotte: net zoals Davis zijn muziek laat aantasten door de populaire muziek van zijn tijd, laat De Keersmaecker haar vocabularium aantasten door het hele scala van de zwarte dansmuziek, van voor en na *Bitches Brew*. Dat levert prachtige kleine cameo's op, kleine dansfragmenten die openlijk leentjebuurt spelen bij pakweg hip-hop en street-dance. De voorstelling krijgt daardoor een luchtigheid en zelfs lichtheid die haast ongekend is in het werk van Rosas. Maar schijn bedriegt hier ook: naarmate de choreografe terugtreedt wordt haar oorspronkelijke, melancholische stem ook meer zichtbaar. Met de ijle, droevige klank van Davis' trompet klinkt de stem van De Keersmaecker mee. Zij wil de dans niet altijd leiden, net zomin als Davis dat misschien wilde, maar het is haar rol en haar nemesi. Dat maakt van

Bitches Brew een van de meest toegankelijke, maar ook meest misleidend luchthartige voorstellingen binnen het oeuvre. Je blijft uitkijken naar wat de volgende stap zal zijn.

Pieter T'Jonck

WOLF

REGIE Alain Platel
 DRAMATURGEI Hildegard de Vuyst
 MUZIEK Wolfgang Amadeus Mozart
 MUZIKALE LEIDING EN ARRANGEMENTEN Sylvain Cambreling
 ORKEST Klangforum Wien
 ZANG Marina Comparato, Aleksandra Zamojska, Johanette Zomer
 CHOREOGRAFIE Gabriela Carizzo
 DANS Frank Chartier, Serge Aimé Coulibaly, Raphaëlle Delaunay, Lisi Estaràs, Elizabeth Estaràs
 Roisman, Grégory Kamoun
 Sonigo, Samuel Lefevre,
 Quan Bui Ngoc, Simon Rowe,